

ΠΑΡΗΓΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ Η' • ΤΕΥΧΟΣ 32^ο • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Περιοδικόν
ΠΑΡΡΗΣΙΑ
Τριμηνιαία Έκδοσις
Οικοδομῆς καὶ Ἑνημερώσεως
Ὀκτώβριος-Δεκέμβριος
ΕΤΟΣ Η' - ΤΕΥΧΟΣ 32^ο
ΕΚΔΟΤΗΣ
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
κ. Παντελεήμων
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Τερά Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τηλ. 25310 22642
Fax: 25310 23439
ΣΤΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Πρωτ. Σταῦρος Κολιούσης
Γεωργ. Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΛΗΣ
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Σπυρίδων Κιοσσές
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ
Γιάννης Μενεσιδης
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ-ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Περιοδικόν Παρρησία
Τερά Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τ.Θ. 306, Τ.Κ. 69100 Κομοτηνή
ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Τυπογραφείον «Επικοινωνία Α.Ε.»
Ἐναντι Πανεπιστημιούπολεως
69150 Κομοτηνή
Τηλ. 25310 31332
E-mail: epikoinonia.ae@gmail.com

Περιεχόμενα

03.

Χριστούγεννα 2021

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας
καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος

05.

Νηστεία, ὄπλον κατὰ τῶν ψυχοφθόρων παθῶν μας

τοῦ Ἀρχιμανδρίτη π. Ἀντωνίου Παπαθανασίου

08.

Τὸ Χρονικὸ τῶν ἐπετειακῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς γιὰ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821

τοῦ Γεωργίου Χρ. Τσιγάρα, Ἀναπληρωτῆ Καθηγητῆ
Τμήματος Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας Δ.Π.Θ.

11.

Ψάλτες τῆς Θράκης

τοῦ Ἀθανασίου Σαλαμάνη
Πρωτοψάλτη τῆς Ἱ. Μ. Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς

16.

«Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις»

Ἐπιμέλεια: Γεωργίου Γεωργίου Γεωργίου Μαλακούδη

Δοξάζουμε τὸν Πανάγιο καὶ Πανοικτίρμονα Θεό, διότι μᾶς ἀξίωσε καὶ ἐφέτος νὰ φθάσουμε στὴν πανέορτη ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ «σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας». ¹ Πολὺ εὐστοχα ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἐμβαθύνει στὸ μυστήριό τῆς σαρκώσεως: «ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ προαιώνιος Λόγος, ἔγινε γιὰ μένα υἱὸς ἀνθρώπου, γεννημένος ἀπ’ τὴν παρθένο Μαρία. Ὁ τρόπος εἶναι ἀνέκφραστος. Ὁ ἴδιος ἔγινε ὁλόκληρος ἀνθρώπος, ἀφοῦ ἦταν πάντοτε ὁλόκληρος Θεός. Καὶ αὐτὸ χάριν ὁλοκλήρου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Χαρίζει ὁλόκληρη τὴ σωτηρία». ²

Διὰ τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως, τὸ «μέγα τραῦμα», ὁ «ἐν σκότει καὶ σκιᾷ» καθήμενος ἀνθρώπος, καθίσταται «υἱὸς φωτὸς καὶ υἱὸς ἡμέρας», ἀνοίγει ἡ εὐλογημένη ὁδὸς τῆς κατὰ χάριν θεώσεως. Μετὰ τὴν παρακοὴ τῶν πρωτοπλάστων, ὁ ἀνθρώπος ἔχασε τὸν δρόμο του. Ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ γεύτηκε τὴ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2021

«Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε...»

φθορὰ καὶ τὸν θάνατο, ζῶντας στὸ σκοτάδι. Ἡ ἀμαρτία κυριάρχησε στὴ ζωὴ του μὲ τραγικὰ ἀποτελέσματα. Ὁ ἀνθρώπος ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὸν Θεό, γυμνώθηκε ἀπὸ τὸ ἔνδυμα τῆς ἀθανασίας καὶ στὴ συνέχεια ἔχασε τὴν εἰρήνην μὲ τὸν ἑαυτό του μὲ τοὺς συνανθρώπους του. Τὴν καταστροφικὴ αὐτὴ πορεία πρὸς τὴ φθορὰ καὶ τὸν θάνατο ἤλθε νὰ σταματήσει ὁ Πανάγαθος Θεὸς διὰ τοῦ Μυστηρίου τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου Του.

Μὲ τὴν ἐνανθρώπησή Του ὁ Χριστὸς «ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως». Ἀνύψωσε τὸν ἀνθρώπο στὴν προτέρα φύση του. Ἀνακαίνισε ὅλη τὴν πλάση. Συμφιλίωσε καὶ πάλι τὸν ἀνθρώπο μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὸν συνάνθρωπο. Δίδαξε τὴν ἀγάπη καὶ προσκάλεσε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους στὴ νέα πορεία, στὴ σωτηρία.

Ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία σήμερα τὴν πανευφρόσυνη Ἡμέρα τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως εὐαγγελίζεται σὲ ὅλους μας «χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὃς ἐστί Χριστὸς Κύριος». ³ Μᾶς καλεῖ νὰ ἐπαναπροσδιορίσουμε τὴ ζωὴ μας, ἔχοντας ὡς

πυξίδα τὸν φωτεινὸ Ἀστέρα τῆς Βηθλεέμ. Νὰ ὑπερβοῦμε τὴν ταραχὴ καὶ τὴν κατά-
θλιψη ποὺ δημιουργοῦν οἱ καθημερινὲς
δοκιμασίες στὴ ζωὴ μας. Νὰ ἀνανεώσουμε
τὴν πίστη καὶ τὴν ἐλπίδα μας στὸν ἐναν-
θρωπήσαντα Υἱὸ καὶ Λόγο τοῦ Θεοῦ, ἡ
ὁποία εἶναι ἡ μόνη δύναμη ποὺ μπορεῖ νὰ
κατανικήσει τὴν ἀπογοήτευση, τὴν ἀπελ-
πισία καὶ νὰ μᾶς ἐλευθερώσει ἀπὸ κάθε
δοκιμασία, ἀπὸ κάθε κακό.

Μᾶς καλεῖ νὰ ἐορτάσουμε «μὴ πανηγυ-
ρικῶς, ἀλλὰ θεϊκῶς· μὴ κοσμικῶς, ἀλλ’
ὑπερκοσμικῶς· μὴ τὰ τῆς πλάσεως, ἀλλὰ
τὰ τῆς ἀναπλάσεως», κατὰ τὸν Ἅγιο Γρη-
γόριο τὸν Θεολόγο. Νὰ βιώσουμε μὲ τὴ
συμμετοχὴ μας στὴ Μυστηριακὴ ζωὴ τῆς
Ἐκκλησίας καὶ νὰ κατανοήσουμε τὸ νόημα
τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσε-
ως. Νὰ ἀνακαλύψουμε τὸν ἀληθινὸ μας
ἐαυτό, νὰ βελτιώσουμε τὴ σχέση μας μὲ

τὸν συνάνθρωπό μας. Ἔτσι, κάθε φορὰ
ποὺ ἀγαπᾶμε, ποὺ συγχωροῦμε, ποὺ με-
τανοοῦμε, προσφέρουμε ἓνα μικρὸ ἀντί-
δωρο ἀγάπης στὸν Πανοικτίρμονα Θεό,
ὁ ὁποῖος «οὕτως ἠγάπησεν τὸν κόσμον
ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα
πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται
ἀλλὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον».⁴

Εὐχομαι ἀπὸ καρδίας ὑγεία πνευματικὴ
καὶ σωματικὴ σὲ ὅλους. Ἡ ἀνεκκάλυπτη χα-
ρά, ποὺ κομίζει ὁ Σαρκωθεὶς Κύριος, νὰ
πλημμυρίζει τὶς καρδιές σας, τὶς οἰκογέ-
νειές σας καὶ ὁλόκληρο τὸν κόσμον.

Διάπυρος εὐχέτης πρὸς τὸν Ἐνανθρω-
πήσαντα Ἰησοῦ Χριστό

Ὁ Μητροπολίτης
† ὁ Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Παντελεήμων

⁴ Ἰωάν. 3,16.

Νηστεία, ὄπλον κατὰ τῶν ψυχοφθόρων παθῶν μας

Ἡ σημασία καὶ οἱ ὠφέλειες τῆς νηστείας
κατὰ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο

Ἀρχιμανδρίτης Ἀντώνιος Παπαθανασίου

Ἡέσα στὸν λειτουργικὸ χρόνο τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ πρὶν ἀπὸ μία μεγάλη ἐορτὴ ἢ ἓνα μεγάλο γεγονός τῆς πίστεώς μας, προηγεῖται μία προπαρασκευαστικὴ περίοδος ποὺ συνδυάζεται μὲ τὴν νηστεία. Τέτοιες ἐορτὲς καὶ τέτοια γεγονότα εἶναι: Ἡ ἐορτὴ τῶν Χριστουγέννων, ἡ ἐορτὴ τοῦ Πάσχα, ἡ ἐορτὴ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἡ περίοδος τοῦ Δεκαπενταυγούστου, ἀλλὰ καὶ σὲ μερικὲς μνῆμες Ἁγίων, τῆς Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς.

Γιὰ πολλοὺς ἀνθρώπους, ποὺ εἶναι μέλη τῆς Ἐκκλησίας μας, ὑπάρχει μία λανθασμένη ἄποψη γύρω ἀπὸ τὴν ἔννοια τῆς νηστείας. Ἔτσι, κάποιοι ἀπὸ αὐτοὺς πιστεύουν ὅτι ἡ νηστεία εἶναι μόνον ἡ ἀποχὴ τῶν ἀρτύσιμων τροφῶν καὶ ὅτι εἶναι «ἀνθρώπινο κατασκεύασμα» κυρίως τῶν μοναχῶν. Ἐρχεται ἡ Ἐκκλησία μας ὁμως νὰ ἀποκαταστήσει εἰς τὸ ὀρθό, μὲ τὴν διδασκαλίαν της, τονίζοντας ὅτι ἡ νηστεία ὡς θεσμὸς εἶναι τόσο παλαιά, ὅσο καὶ ἡ ἀνθρωπότητα, νηστεία δηλαδὴ καὶ ἀνθρωπότητα συνυπάρχουν καὶ συμπορεύονται. Ἐπομένως, ἡ νηστεία εἶναι ἡ πρώτη ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ στὸν Παράδεισο. Ἡ παράβασή της ἀπὸ τοὺς πρωτοπλάστους εἶναι ἡ πτώ-

ση τοῦ ἀνθρωπίνου γένους στὴν ἁμαρτία. Γιὰ νὰ ἐπανελθούμε εἰς τὴν προτέρα μας κατάστασιν θὰ πρέπει νὰ νηστεύσουμε.

Ἄς ἀφήσωμε τὸν κατ' ἐξοχὴν Πατέρα καὶ Διδάσκαλο τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, ποὺ ἀσχολήθηκε μὲ τὸ θέμα τῆς νηστείας, τὴν σημασία καὶ τὶς ὠφέλειές της, νὰ μᾶς διδάξει καὶ καθοδηγήσει, ὥστε νὰ ὠφεληθοῦμε καὶ ἀναθεωρήσουμε τὶς λανθασμένες ἀπόψεις μας γύρω ἀπὸ τὸ θέμα αὐτό, τώρα ποὺ διανύομε μία τέτοια περίοδο, τὴν περίοδο τῆς σαρανταπέντε νηστείας τῶν Χριστουγέννων.

Μᾶς λέγει ὁ Ἅγιος Πατὴρ ἡμῶν: Καὶ τί δὲν κάμει ἡ νηστεία! Ξεφουσκώνει τὸ πρήξιμο τοῦ θυμοῦ, μεταπλάσσει τὴν σκληρότητα τοῦ φθόνου σὲ καλοσύνη, κάνει ἐγχείριση στοὺς ὄγκους τῶν ταπεινῶν ἐπιθυμιῶν, ἀφανίζει τοὺς πυρετοὺς τῶν αἰσchrῶν ἡδονῶν, διαλύει τὶς ψευδαισθησιεὶς τῆς κενοδοξίας, χαρίζει ἥσυχον ὕπνον σ' αὐτοὺς ποὺ ταραζοῦνται τὴν νύχτα ἀπὸ τὶς βιωτικὲς μέριμνες, καθαρίζει τὶς ἀνήθικες φαγάνες ἀπὸ τὰ μάτια. Ἡ νηστεία μαθήτευσε κοντὰ στὸν Θεὸ καὶ ἔχει γιὰ ἐπιστήμη της τὴν γιαντριά τοῦ ἀνθρώπου ποὺ εἶναι ἄρρω-

στος. Είναι άξια κάθε έμπιστοσύνης. Αὐτὸς ὁ γιατρὸς τῆς νηστείας, μετὰ τὴν θεραπεία πὺν κάνει, δὲν ζητεῖ ιατρικὴν ἀμοιβήν. Μπορῶ νὰ βεβαιώσω, συνεχίζει ὁ Ἅγιος, μάλιστὰ πὺς πληρῶνει τὸν ἄρρωστό της. Ζητᾶς νὰ μάθεις τί μισθὸ δίνει; Καλὸν εἶναι νὰ μάθεις. Δίνει λοιπὸν γιὰ μισθὸ ὅχι χρήματα ἀλλὰ σώφρονας λογισμοὺς, δὲν δίνει χρυσάφι ἀλλὰ ἅγιον βίον. Δὲν σωριάζει μπροστὰ σου ἀσῆμι, ἀλλὰ σοῦ παρέχει καθαρότητα ἀνώτερη ἀπὸ τὴν καθαρότητα τοῦ ἀσῆμιου στὰ σωματικά σου μέλη, δὲν σοῦ δωρίζει πολῦτιμα πετράδια, ἀλλὰ κάνει τὸ μυαλό σου νὰ γεννᾷ εὐλαβεῖς

νως δὲν πάρει τὸ καθαρτικὸ φάρμακο τῆς νηστείας. Οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς τοῦ Νῶε, ἐπειδὴ ζοῦσαν ἔκλυτο βίον, τράβηξαν πάνω τους τὴν φοβερὴν κατάδικήν του κατακλυσμοῦ πὺν τοὺς ἀφάνισε κυριολεκτικῶς, οἱ Σοδομίτες, ἐπειδὴ εἶχαν βυθιστεῖ στὶς αἰσθησιακὲς ἡδονές, ὅπως γνωρίζουμε, δέχτηκαν στὰ κεφάλια τους τοὺς κεραυνοὺς τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ, γιὰτὶ ἐπολιτεύθηκαν σὰν νὰ ἦταν ἐχθροὶ του. Σόδομα καὶ Γόμορρα, λοιπὸν, θὰ καταντῆσει καὶ ἡ ἐποχή μας ὅταν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ θεῖον αὐτὸ δῶρον τῆς διπλῆς νηστείας τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.

Τὸ φαγητὸ εἶναι ἐκεῖνο πὺν στέρψε τὸν Ἡσαῦ ἀπ' τὰ κληρονομικὰ προνόμια τῶν πρωτοτοκίων καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ πατέρα του. Τὸ ἀλόγιστο φαγοπότι τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ μετέβαλε τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ σὲ ἐχθρότητα τοῦ Θεοῦ, πὺν μὲ τόσα θαύματα καὶ σημάδια ὑπερφυσικὰ τὸν καθοδήγησε μετὰ τὴν ἔξοδο ἀπ' τὴ σκλαβιά τῆς Αἰγύπτου στὴ γῆ Χαναάν. Ὁ προφῆτης Ἡσαΐας κατηγόρησε τὸν λαὸν γιὰ κατάχρηση τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν. Τὸ κρασί καὶ ἡ μέθη διέλυσαν τὴν φιλία τοῦ Ἡρώδη πρὸς τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Λοιπὸν γνώρισες ἐκείνους πὺν λόγῳ τῆς ἀκρασίας των, ἔγιναν φίλοι τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἄβελ, ὅχι μὲ τὸ φαγοπότι, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐκλεκτὴ προσφορά του στὸν Θεό, ἔγινεν εὐχάριστος. Μὲ τὴν νηστεία του ὁ Μωυσῆς ὠνομάσθη πιστὸς φίλος τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὴν νηστεία ὁ προφῆτης Ἠλίας σὰν φίλος τοῦ Θεοῦ ἀνελήφθη στὸν οὐρανὸ καὶ οἱ προφῆται γενικῶς ἐγνώρισαν τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ μὲ ἀποκαλύψεις πὺν ἔλαβαν κατόπιν νηστείας. Ὁ προφῆτης Ἡσαΐας ὕστερα ἀπὸ νηστεία εἶδε καὶ περιέγραψε τὰ ἐξαπτέρυγα Σεραφεῖμ. Ὁ προφῆτης Ἰεζεκιήλ ἐντελῶς νηστικὸς ἠξιώθη νὰ γνωρίσει καλὰ τὰ

λογισμοὺς. Δὲν σοῦ ράβει λαμπρὰ φορέματα, σὲ ντύνει ὅμως μὲ ἀδιάβλητες σωματικὲς αἰσθήσεις. Στὶς ἀνήθικες δίνει γιὰ μισθὸ τὴ σεμνότητα. Στους μέθυσους δίνει ξαστεριά στὸν ἐγκέφαλο, τοὺς νωθροὺς κάνει δημιουργικοὺς, τοὺς φιλαργύρους σπρώχνει στὴν φιλανθρωπία, σ' αὐτοὺς πὺν μισοῦν τὸν ἀδελφὸ τους διδάσκει τὴν ἀγάπην καὶ τὴν φιλοξενία, καὶ ὅποιος εἶναι στενόκαρδος ἄνθρωπος μαθαίνει μὲ τὴν νηστεία νὰ μακροθυμεῖ. Καὶ τὸ μεγαλύτερο πὺν δίνει ἡ νηστεία εἶναι ἡ νέα ζωὴ καὶ ἡ ἔνωσις μὲ τὸν Θεόν, γιὰτὶ πρέπει νὰ ξέρουμε, δὲν μπορεῖ νὰ ἐπικοινωνήσει κανεὶς μὲ τὸν Θεόν, ἂν προηγουμέν-

“ *Ἡ νηστεία δίνει παρρησία γιὰ νὰ ἀτενίζει
ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεόν, εἶναι ἡ τῆς καρδίας καθαρότης,
εἶναι τὸ κεφάλαιο ὅλων τῶν ἀγαθῶν ποὺ μᾶς ἔδωσεν ὁ Θεός* ”

πολύμματα Χερουβεὶμ. Ὁ Θεὸς τόσον τοὺς τρεῖς παῖδας ποὺ ἐρρίφθησαν στὸ καμίνι τῆς Βαβυλῶνος, ὅσον καὶ τὸν Δανιὴλ στὸν λάκκο τῶν λεόντων, προφύλαξε σὰν φίλους ἐπειδὴ ἐνήστεψαν γιὰ κατὶρι Του. Καὶ ἂς μὴν ξεχνᾶμε ὅτι ὁ Μωυσῆς ἦταν ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐνήστεψε κατ’ ἐξοχὴν σαράντα ὁλόκληρες μέρες ὅταν εὕρισκόταν πάνω στὸ ὄρος Σινᾶ γιὰ νὰ πάρει τὶς ἐντολὲς τοῦ Ἁγίου Θεοῦ. Καὶ τί δὲ βέβαια δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ἀκόμα γιὰ τὴν νηστεία. Οἱ ἁμαρτωλοὶ Νινευίτες, ἐνῶ ἦσαν ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴν νηστεία ἔγιναν φίλοι του. Καὶ ὁ Δαυὶδ ἀπὸ ἐχθρός, ἔτσι ἔγινε φίλος. Ὅσοι συνδέονταν ἁμαρτωλὰ μὲ τὴν γυναῖκα τοῦ Ἀρείου, ἐχθρευόταν τὸν Θεό. Ἀπ’ τὴν στιγμή ὅμως ποὺ ἐμετανόησε καὶ ἐταπεινώθη καὶ νήστεψε, τράβηξε τὴν συμπάθεια τοῦ Θεοῦ καὶ εἶπε: «Ἡρὼν Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν».

Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ὁ υἱὸς τοῦ Ζαχαρία, ἦταν φίλος τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ γιατί; Γιατὶ ἔμεινε μακριὰ ἀπ’ τὸν κόσμον στὴν ἐρημία, καὶ γιὰ τροφή του ἐμάζευε ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριο. Καὶ πολλοὶ ἄλλοι τὸ ἴδιο ἔκαναν. Μπροστὰ μας ἔχουμε τὴ νηστεία, συνεχίζει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ποὺ σώζει ψυχὴ καὶ σῶμα, γιατί δίδει μία ἰδιότυπη ἀνάσταση καὶ μᾶς ἀσκεῖ σὲ πνευματικούς ἀγῶνες ὅπως ἀσκοῦνται οἱ ἀθληταὶ ποὺ ἀλείφουν τὰ σώματά τους μὲ λάδι, κατὰ συμβουλήν τῶν προπονητῶν καὶ ἔτσι μπαίνουν στὸν στίβο.

Ἡ προσευχὴ καὶ ἡ νηστεία εἶναι ἔργον ἀγγελικόν, εἶναι ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ, εἶναι μέσον καθαρμοῦ τῶν ἁμαρτωλῶν. Ἡ νηστεία δίνει παρρησία γιὰ νὰ ἀτενίζει ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεόν, εἶναι ἡ τῆς καρδίας καθαρότης, εἶναι τὸ κεφάλαιο ὅλων τῶν ἀγαθῶν ποὺ μᾶς ἔδωσεν ὁ Θεός. Ἡ νηστεία εἶναι ὁ ἁγιασμός τῆς ψυχῆς, ἡ υἰεὶα τοῦ σώματος, τοῦ σπιτιοῦ μας ἡ ἀσφάλεια, ὁ παιδαγωγὸς τῶν νέων, ὁ φύλακας τῶν νηπίων, ὁ σωφρονισμὸς τῶν γερόντων, ἡ σεμνότης καὶ ἡ στερεότης τοῦ χαρακτῆρος τῆς γυναικός. Ὅταν μάλιστα μαζί μὲ τὴν προσευχὴ καὶ τὴν νηστεία βρίσκεται καὶ ἡ ἐλεημοσύνη καὶ ἡ πίστις, τότε ὁ θρησκευτικὸς ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἀγωνιζόμενος χριστιανός, ποὺ πιστεύει καὶ ἐργάζεται γιὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, γίνεται πλούσιος πνευματικά. Ποιὰ ἡ ὠφέλεια ὅταν κανεὶς νηστεύει ἀποφεύγοντας νὰ παίρνει ὀρισμένες τροφὲς στὸ στόμα του, τὴν στιγμή ποὺ μὲ τὰ ἔργα του γίνεται φονιάς;

Γι’ αὐτὸ λοιπόν, νὰ προσέξουμε ὅπως μαζί μὲ τὴν νηστεία νὰ ἐφαρμόζουμε τὶς ἐντολὲς καὶ νὰ καλλιεργοῦμε τὸν ὑπόλοιπον κατάλογον τῶν ἀρετῶν. Ἀμήν.

Νὰ μᾶς χαρίζῃ ὁ Θεὸς δύναμη κατὰ τὴν περίοδο αὐτή, ὥστε μὲ πνευματικὴ ἀγωνιστικότητα καὶ προετοιμασία νὰ ἐορτάσωμε τὴν Μητρόπολη τῶν Ἑορτῶν, τὰ Χριστούγεννα, ὅπως θέλει ἡ Ἐκκλησία μας καὶ τὸ ἐπερχόμενο Ἔτος 2022 νὰ εἶναι εἰρηνικό, γεμάτο χαρά, υἰεὶα καὶ ὅλα τ’ ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ, ἀπαλλαγμένο δὲ ἀπὸ τὴν πανδημία τοῦ Κορωνοϊοῦ.

Τὸ Χρονικὸ τῶν ἐπετειακῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς γιὰ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821

Γεώργιος Χρ. Τσιγάρas
Ἀναπληρωτὴς Καθηγητὴς
Τμῆμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας Δ.Π.Θ.

Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς στὶς ἐπετειακὲς ἐκδηλώσεις μὲ ἀφορμὴ τὴ συμπλήρωση διακοσίων ἐτῶν ἀπὸ τὴν κήρυξη τοῦ μεγάλου ἱστορικοῦ γεγονότος τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821 εἶχε διττὸ χαρακτῆρα, λατρευτικὸ καὶ ἐπιστημονικόν. Οἱ ἐκδηλώσεις τέθηκαν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία κατὰ τὸ τρέχον ἔτος διοργάνωσε ἡ ἔθεσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς πλῆθους ἐκδηλώσεων σὲ ὅλες τῆς Μητροπόλεις τῆς ἐπικράτειας.

Ἰδιαίτερη εὐλογία γιὰ τὴ μητροπολιτικὴ περιφέρεια τῆς Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς ἦταν ἡ ὑποδοχὴ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ Λαβάρου τῆς Ἐπανάστασεως, τὸ ὁποῖο φυλάσσεται στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίας Λαύρας Καλαβρύτων. Μὲ τὴ μέριμνα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ.κ. Παντελεήμονος καὶ τὴν εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἱερωνύμου ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Λαύρας Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Εὐσέβιος μετέφερε τὸ ἱερὸ αὐτὸ κειμήλιο στὴν Κομοτηνὴ. Τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς 19 Νοεμβρίου ὁ Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων, ὁ κλῆρος καὶ ὁ πιστὸς λαὸς τῆς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς ὑπέδεχθη στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς τὴν Ἱερὰ

Φωτογραφικὸ στιγμιότυπο ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ Λαβάρου τῆς Ἐπανάστασεως, τὸ ὁποῖο μετέφερε στὴν Κομοτηνὴ ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Λαύρας Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Εὐσέβιος.

Εἰκόνα τῆς Κυρίας Θεοτόκου «Ελπίς τῶν Χριστιανῶν», ἡ ὁποία χρονολογεῖται πρὶν ἀπὸ τὸν 16^ο αἰῶνα καὶ ἡ ὁποία φυλάσσεται στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῆς Παναγίας Κομοτηνῆς, καθὼς καὶ τὸ Λάβαρο τῆς Ἐπανάστασεως ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ τῆς Ἀγίας Λαύρας Καλαβρύτων, τὸ λατρευτικὸ καὶ ἱστορικὸ κέντρο τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821. Στὴ Δοξολογία ποὺ τελέστηκε στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ προεξῆρχε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγος ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἱερᾶς Συ-

Ὁ κλῆρος καὶ ὁ πιστὸς λαός, κατὰ τὴν ὑπόδοχὴ τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τῆς Κυρίας Θεοτόκου «Ἐλπίς τῶν Χριστιανῶν» καὶ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ Λαβάρου τῆς Ἐπαναστάσεως, στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

νόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου. Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Θεόκλητος καὶ ὁ ἐπικώριος ἐπίσκοπος, ὁ Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων.

Στὸ τέλος τῆς Δοξολογίας ὁ Σεβασμιώτατος καλωσόρισε τοὺς ὑψηλοὺς ἐπισκέπτες, δίδοντας τὸν λόγο στὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγο καὶ στὸν Πανοσιολογιώτατο Καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Λαύρας Ἀρχιμανδρίτη π. Εὐσέβιο.

Στὴν ὑπόδοχὴ τῶν κειμηλίων τῆς Πίστεως καὶ τοῦ Γένους τῶν Ἑλλήνων καὶ στὴ Δοξολογία συμμετεῖχε ὁ κλῆρος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς, ἐνῶ παρέστησαν οἱ πολιτικές καὶ στρατιωτικές ἀρχές τοῦ τόπου.

Μετὰ τὴν ὑπόδοχὴ τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Λαβάρου τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τῇ Δοξολογίᾳ οἱ προσκεκλημένοι κατευθύνθηκαν στὸ Μέγαρο Μουσικῆς Κομοτηνῆς, ὅπου πραγματοποιήθηκε Ἐπιστημονικὴ Ἑσπερίδα μὲ θέμα: «Ὁ Μητροπολίτης Μαρωνείας Κωνστάντιος καὶ ἡ προσφορά του στὸν Ἀγῶνα τοῦ 1821».

Τὴν Ἑσπερίδα χαιρέτισε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγος, ὁ ὁποῖος ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνέγνωσε εἰδικὸ Συνοδικὸ Μήνυμα. Στὴν Ἑσπερίδα χαιρέτισαν ἐπίσης οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου κ. Δαμασκηνὸς καὶ Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Θεόκλητος. Παρέστησαν ὁ Περιφερειάρχης Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης κ. Χρῆστος Μέτιος, ὁ Δήμαρχος Κομοτηνῆς κ.

Στιγμιότυπα από την 'Επιστημονική Έσπερίδα της Ήρας Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνής με θέμα: «Ο Μητροπολίτης Μαρωνείας Κωνστάντιος και η προσφορά του στον Αγώνα του 1821», με τους όμιλτες και την Πρόεδρο του Τμήματος Έλληνικής Φιλολογίας του ΔΠΘ κ. Μαρία Τζιάτζη, που προλόγισε και έκλεισε, συνοψίζοντας τα συμπεράσματα, την Έσπερίδα.

Γιάννης Γκαράνης, ό Βουλευτής Ροδόπης και πρώην Υπουργός κ. Εύριπίδης Στυλιανίδης, ό Πρύτανης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης Καθηγητής κ. Άλέξανδρος Πολυχρονίδης, ό Άνώτατος Διοικητής Φρουράς Κομοτηνής Ταξίαρχος κ. Άντώνιος Θεοδοσιάδης, έκπρόσωποι άρχων και φορέων, κληρικοί της Ήρας Μητροπόλεως, Καθηγητές του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και πλήθος κόσμου.

Τήν Έσπερίδα προλόγισε ή Καθηγήτρια και Πρόεδρος του Τμήματος Έλληνικής Φιλολογίας κ. Μαρία Τζιάτζη. Πρώτος όμιλτης ήταν ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας και Κομοτηνής κ. Παντελεήμων, ό όποιος άνέπτυξε τό θέμα: «Κληρικοί της Θράκης και ή Έπανάσταση του 1821». Στη συνέχεια ό κ. Φωκίων Π. Κοτζαγεώργης, Άναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Ίστορίας και Άρχαιολογίας του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, όμιλησε με θέμα: «Η Έπανάσταση του 1821 στη Χαλκιδική». Τέλος, ό Άναπληρωτής Καθηγητής και Πρόεδρος του Τμήματος Ίστορίας και Έθνομολογίας κ. Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας άνέγνωσε τήν άνακοίνωσή του με θέμα: «Η Έπανάσταση του 1821 και ό Μητροπολίτης Μαρωνείας Κωνστάντιος».

Τήν Έσπερίδα έκλεισε ή Καθηγήτρια κυρία Μαρία Τζιάτζη, συνοψίζοντας τή σημασία της συμμετοχής της Ροδόπης και της Θράκης γενικότερα στα έπαναστατικά γεγονότα της Μακεδονίας, μίλησε για τήν προσωπικότητα του άρχηγού της Έπανάστασης στη Μακεδονία του Σερραίου Έμμανουήλ Παπά και του στενού του συνεργάτη στις μάχες του Μητροπολίτη Μαρωνείας Κωνσταντίου.

Τέλος, τόν λόγο έλαβε ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας και Κομοτηνής κ. Παντελεήμων, ό όποιος τόνισε τή σημασία της συμμετοχής της Μητροπόλεως στις έπετειακές έκδηλώσεις και της άπόδοσης τιμής στη μνήμη των άγωνιστών που προσέφεραν τή ζωή τους για τήν άπελευθέρωση των Έλλήνων, «για του Χριστού τήν Πίστιν τήν Άγίαν και της Πατρίδος τήν Έλευθερίαν», εύχαρίστησε τους Μητροπολίτες για τήν τιμητική τους παρουσία στις έκδηλώσεις της τοπικής έκκλησίας της Μαρωνείας και της Κομοτηνής, τους επισήμους, τους κληρικούς και τόν λαό της περιοχής που προσήλθαν και τίμησαν με τήν παρουσία τους όχι μόνο τό σπουδαίο γεγονός της Έπανάστασης του 1821 αλλά και τή συμβολή του Μητροπολίτη Μαρωνείας Κωνσταντίου στον άγώνα αυτόν.

Ψάλτες τῆς Θράκης

Ἀθανάσιος Σαλαμάνης

Πρωτοψάλτης τῆς Ἱ. Μ. Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς

Κάθε φορά που ξανοίγομαι σ' αὐτὸ τὸν τόσο εὐωδιαστὸ χώρο μὲ τὰ βαθύτερα μυστικὰ καὶ τὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς, νιώθω συγκλονισμένος, γιατί βλέπω νὰ ἀπλώνονται μπροστά μου νέα μαγικὰ πεδία ἀναζήτησης.

Θὰ παρακαλέσω, λοιπόν, νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἀναφέρομαι ἰδιαίτερα στὶς πηγές μου, σὲ ἔνδειξη σεβασμοῦ καὶ σὲ ἀπόδοση τιμῆς σὲ ὅλους ἐκείνους τοὺς ἀξιους καὶ σπουδαίους ἐρευνητές, συγγραφεῖς, ἐκδότες, οἱ ὅποιοι ἔχουν ἀσχοληθεῖ μὲ τὸ θέμα εὐρύτερα ἢ καὶ εἰδικότερα, καὶ σίγουρα ἐδικαιοῦντο νὰ προβάλουν οἱ ἴδιοι τὴν ἐρευνά τους καὶ τὸν κόπο τους.

Ἡ σχέση τῶν Θρακῶν μὲ τοὺς λοιποὺς Ἕλληνες καὶ τὴ Μουσικὴ

Πέρα ἀπὸ τὸν Πausανία, ποὺ μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ Ὀρφείας καὶ ὁ Μουσαῖος ἦταν Θράκες, ἡ περιήγησή μου μὲ ξεναγὸ τὸν λογιώτατο ἐρευνητὴ, Στρατηγὸ Δημ. Ζαγκλῆ, τὴν ὁποία μὲ πολὺ σοβαρότητα καὶ κύρος τεκμηριώνει μέσα ἀπὸ τὸν Θουκυδίδη, τὸν Πλάτωνα (Πολιτεία-Νομικά), τὸν Ἀριστοτέλη (Πολιτικά), τὸν Ὀμηρο, τὸν Διόδωρο καὶ πλῆθος ἄλλων ἀρχαίων συγγραφέων καὶ νεωτέρων ἐρευνητῶν, ἦταν ἀκόμα ἓνα εὐλογημένο καὶ συναρπαστικὸ ταξίδι, ἐν τέλει δὲ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο θέλω νὰ ἐπισημάνω σ' αὐτὴ τὴν περιήγηση εἶναι τὸ συμπέρασμα τοῦ Στρατηγοῦ Ζαγκλῆ καὶ μάλιστα μὲ τὸν τρόπο ποὺ αὐτὸ εἶναι διατυπωμένο: «Προστρέχοντες εἰς τοὺς προῖστορικοὺς χρόνους καὶ τὴν μυθολογίαν, βλέπομεν ὅτι τὸ ὄνομα καὶ ὁ βίος τῶν Θρακῶν, ἦσαν συνδεδεμένα πρὸς τὸν βίον τὸν Ἑλληνικὸν καὶ δὴ τὸν πνευματικόν.

Ὡς «πρῶτοι Ἕλληνες ὕμνωδοι» ἀναφέρονται οἱ Θράκες Ὀρφεύς, Μουσαῖος, Θάμυρις καὶ Εὐμόλπος. Μὲ τὰ ὀνόματα τούτων εἶναι συνδεδεμένα πλεῖστα ζητήματα, σοβαρὰς μορφῆς, τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν ἠθικὴν καὶ κοινωνικὴν αὐτῶν Ἀνάπτυξιν, καὶ τὴν λατρείαν τῶν θεῶν, ...». Ὁ ἴδιος ὁ θρακικὸς λαὸς ἀπὸ τοὺς προῖστορικοὺς μέχρι καὶ τοὺς σημερινοὺς χρόνους ἀνέπτυξε πλούσια πολιτιστικὴ καὶ εἰδικότερα μουσικὴ παράδοση.

Ἡ ἔρευνα

Ἐρέθισμα γιὰ τὸ ξεκίνημα τῆς παρουσί-
ας ὑπῆρξε ἀρχικὰ μὲν ἡ πρώτη ἐπαφὴ μὲ ἐκεῖνο τὸ θαυμαστὸ ἐγχειρίδιο «Κρηπίδα» τοῦ Θεοδώρου Φωκαέως καὶ τὸ μνημειῶδες ἔργο τοῦ Γ. Παπαδόπουλου «Συμβολαὶ εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς παρ' ἡμῖν Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς» καὶ στὴ συνέ-
χεια ὁ ἀμύθητος θησαυρὸς τῶν «Χειρογράφων τῆς Ψαλτικῆς τέχνης» στὸ ἔργο τοῦ Γρηγόρη Στάθη καὶ τοῦ Μανώλη Χατζηγιακουμῆ, γιὰ νὰ ἀκολουθήσουν βέβαια οἱ ἀναζητήσεις σὲ ἔρευνες, ἀνακοινώσεις, δημοσιεύσεις, ἐκδόσεις, διαφόρων δασκάλων, ἐρευνητῶν, ἱστορικῶν, χρονογράφων καὶ ἄλλων. Τὸ πλούσιο ὕλικὸ ποὺ ἄρchiσε νὰ ἀπλώνεται μπροστά μου, μὲ ὁδήγησε νὰ ἀντιληφθῶ τὸ μέγεθος τῆς προσπά-
θειάς καὶ τοῦ κόπου ὅλων αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ ἀποδεχθῶ τὴν ἐλαχιστότητά μου καὶ νὰ ὁμολογήσω τὸ ἀπονενομημένο τῆς σημερινῆς προσπάθειάς μου. Δὲν σᾶς κρύβω τὴ συγκίνησή μου, τὸν θαυμασμὸ καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ μου ὅταν ἀνακάλυψα στὸ διεθνὸς τὴν ἐργασία τοῦ λογιώτατου Ἀλεξανδρουπολίτη ἐρευνητῆ

Ἀντωνίου Χατζόπουλου «Θράκες Μουσικοί τοῦ 19^{ου} αἰώνα», καθὼς καὶ τὴν ἔρευνα τοῦ καθηγητῆ Ἀχιλλέα Χαλδαιάκη, «Ψαλτικές οἰκογένειες».

Ἄς ἀσχοληθοῦμε γιὰ λίγο μὲ τὸν ὄρο «ψαλτικές οἰκογένειες», ποὺ ὁδήγησε τελικὰ στὴν ἀναδόμηση καὶ τὴν ἀναδιάρθρωση αὐτῆς τῆς παρουσίας. Σὰν «οἰκογένειες» θεωροῦνται κάποιες ξεχωριστὲς «ὁμάδες», ἐν προκειμένῳ μουσικῶν (ψαλτῶν, μελουργῶν, ἀντιγραφῶν, κωδικογράφων, δασκάλων, κ.ἄ.), οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἓνα κοινὸ χαρακτηριστικὸ ποὺ τοὺς συνδέει (κοινὴ καταγωγή). Ἔτσι, θὰ ἀναφερθοῦμε στοὺς «Ἀδριανουπολίτες», «Βιζυηνούς», «Μαδυτινοὺς», «Σαρανταεκκλησιώτες» «Αἰνίτες» «Ἡρακλειώτες», «Ραιδεσπινούς» κ.λπ. Ἡ χρονικὴ περίοδος μὲ τὴν ὁποία θὰ ἀσχοληθοῦμε εἶναι ἡ περίοδος μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Πόλης, ἡ ὅπως ὀνομάζεται, μεταβυζαντινὴ ἐποχὴ. Ἀκόμα δὲν θὰ ἀναφερθοῦμε σὲ «Κωνσταντινουπολίτες» ἢ «Βυζάντιους» Μελουργούς, οἱ ὁποῖοι βέβαια δὲν παύουν νὰ εἶναι Θράκες ἀλλὰ ἀποτελοῦν ἓνα ἄλλο μεγαλειώδες κεφάλαιο τῆς Βυζαντινῆς Μουσικολογίας.

Οἱ Ραιδεσπινοὶ

Ἡ Ραιδεστός εἶναι ἀρχαιότατη πόλη τῆς ἀνατολικῆς Θράκης ποὺ κτίσθηκε στὶς ἀκτὲς τῆς θάλασσας τοῦ Μαρμαῖ τὸν 6^ο π.Χ. αἰῶνα ἀπὸ Σαμίους ἐποίκους. Ἀνέπτυξε ἀξιολογώτατο πολιτισμὸ καὶ ἄκμασε ἰδιαίτερα κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους. Ὁ Τ. Γριτσόπουλος ἀναφέρει: «Παράλληλος πρὸς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἀνάπτυξιν ἐν Ραιδεστῷ ὑπῆρξεν ἐπίσης καὶ τῆς μουσικῆς, τῆς ὁποίας πολλοὶ ἐντεῦθεν ἀνεδείχθησαν προαγωγοί, οἱ οἱ Γαβριὴλ ἄδης-λος ἐπίσκοπος Ραιδεστοῦ».

Μεγάλος ἀριθμὸς μουσικῶν φέρεται νὰ ἔχει τὴν καταγωγή ἀπὸ τὴ συγκεκριμένη πόλη ἢ καὶ νὰ ἔχει ἀποκτήσει ἐντοπιότητα ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι διακόνησαν στὴν ἐν λόγῳ πόλιν ἀπὸ διάφορες κυρίως ἐκκλησιαστικὲς θέσεις. Θὰ ἀναφερθοῦμε σὲ ὀρισμένους ἐξ αὐτῶν, τοὺς ὁποίους ἐντόπισα κατὰ βάση στὸ ἔργο τοῦ καθηγητῆ Γρη-

γορίου Στάθη «Χειρόγραφα Ψαλτικῆς Τέχνης». **Ἀθανάσιος Ραιδεσπινός / Γαβριὴλ** ἐπίσκοπος Ραιδεστοῦ / **Γεννάδιος** μοναχὸς ἐκ Ραιδεστοῦ (1790-1868), πρωτοψάλτης Πατριαρχικοῦ Ἱεροσολυμιτικοῦ θρόνου μὲ μεγάλη καὶ στεντόρεια φωνή, τὸν ἀποκαλοῦσαν «ὁ τεράστιος». Σπούδασε μουσικὴ στὴν Πόλη. Μελοποίησε ὠδὲς καὶ ὕμνους καὶ ἓνα ἔντεχνο ἐγκώμιο μὲ μεγάλο κράτημα (ἦχος δ΄) πρὸς τιμὴν τοῦ Κυρίλλου Β΄ Πατριάρχου τῆς Σιών. Ἀπὸ τοὺς μαθητὲς του ἀναφέρεται ὁ περίφημος **Σπυρίδων Θεοδωρίδης / Γεώργιος Ραιδεσπινός Α΄** (†1680), Πρωτοψάλτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου (1611-1638) / **Γεώργιος Ραιδεσπινός Β΄** (1833-1889), Πρωτοψάλτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου (1871-1876) / **Γεώργιος Ραιδεσπινός**, Πρωτοψάλτης Γάνου καὶ Χώρας / **Δαβὶδ μοναχὸς Παντοκρατορηνός ὁ Ραιδεσπινός**, πολυγραφότατος μελουργὸς καὶ ψάλτης (κώδικες μεγάλης ἐρευνητικῆς ἀξίας μὲ τοὺς ὁποίους διασώζονται τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ἔργα μεγάλων Μελουργῶν) / **Δημήτριος Ραιδεσπινός / Δοσίθεος** μοναχὸς Ραιδεσπινός / **Θεόδωρος Ραιδεσπινός** / **Ἱερέας Θωμᾶς Ραιδεσπινός**, (18^{ος} αἰώνας) / **Θωμᾶς** μοναχὸς ὁ **Ραιδεσπινός** (†1868) / **Ἰωάννης** Πρωτοψάλτης Ραιδεστοῦ (18^{ος} αἰώνας) / **Κύριλλος Ραιδεσπινός / Μελχισεδέκ** Μητροπολίτης Ραιδεστοῦ (17^{ος} αἰώνας) / **Μιχαὴλος** ὁ ἐκ Ραιδεστοῦ / **Νικόλαος Ραιδεσπινός / Παγκράτιος** ἱερομόναχος **Ραιδεσπινός** (18^{ος} αἰώνας), Δομέστικος (διευθυντῆς) τοῦ χοροῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἰβήρων.

Ἄς σκύψουμε στὴ συνέχεια σὲ τρεῖς μορφὲς ποὺ ἀποτελοῦν λαμπρότατους ἀστέρους στὸν χώρο τῆς Βυζαντινῆς Μουσικολογίας.

Μελχισεδέκ, Μητροπολίτης Ραιδεστοῦ κατὰ τὸν 17^ο αἰῶνα. Μελοποίησε καὶ κωδικογράφησε, δάσκαλος τοῦ **Γεωργίου Ραιδεσπινῶ Α΄** (κώδικες μὲ παπαιδική, κρατηματάριο, ἀργὴ δοξολογία, χειρόγραφα στὴν Ἑθνικὴ Βιβλιοθήκη, στὴ Μονὴ Ταξιαρχῶν Αἰγίου (1^{ος} μουσικὸς κώδικας,

1618), Ἁγιονὸρος (30 κώδικες, 28 κώδικες, 28 κώδικες). Μὲ τὴν πρώτη σύνθεση ἀργῆς Δοξολογίας θὰ προσπαθῶ νὰ δώσω ἓνα δείγμα τῆς πλούσιας μελουργικῆς παρουσίας τοῦ σπουδαίου αὐτοῦ ἱεράρχη.

Γεώργιος Ραιδεσπινὸς Α΄, τρίτος κατὰ σειρά μετὰ τὴν Ἄλωση Πρωτοψάλτης τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου (1611-1638, †1680). Μαθητὴς τοῦ Μελχισεδέκ, διδάσκαλος τοῦ Παναγιώτη Χρυσάφου τοῦ Νέου. Ἐφήρμοζε τὸν «καινοφανῆ καλλωπισμὸν» –ἀπὸ τὰ ἐξελεγμένα χαρακτηριστικὰ τῆς παλαιᾶς «παρασημαντικῆς» γραφῆς τοῦ 17^{ου} αἰ. Ἐμελούργησε μαθήματα παπαδικά, ἀργὰ πασαπνοάρια, μαθήματα τοῦ κρατηματαρίου, οἰκηματαρίου, καὶ στιχηραρίου.

Γεώργιος Ραιδεσπινὸς. Κατὰ τὸν Ἀχιλλέα Χαλδαιάκη, εἶναι ὁ «λιγότερο γνωστὸς (ἂν ὄχι ἄγνωστος) στὸν ψαλτικὸ κόσμον, ὁ λεγόμενος Α΄ ἢ παλαιός, ὁ ὁποῖος ἀκμάζει κατὰ τὶς ἀρχές τοῦ 17^{ου} αἰῶνα. Γνωστὸς καὶ ὡς λαμπαδάριος (1616-1629) καὶ πρωτοψάλτης (1629-1638) τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὁ Γεώργιος Ραιδεσπινὸς μνημονεύεται πολλάκις στὰ μουσικὰ χειρόγραφα ὡς μελοποιὸς λαοφιλῶν καὶ πολυδιαδεδομένων συνθέσεων: χερουβικῶν κοινωνικῶν, κρατημάτων καὶ ἄλλων μαθημάτων. Τὸ ἐν γένει μουσικὸ ἔργο του –μιά πολυσιχιδὴς ψαλτικὴ, συνθετικὴ καὶ διδακτικὴ δραστηριότητα– εἶναι ἐξαιρετικὰ σημαντικὸ. Πρόκειται ὄντως γιὰ μιὰ παραγνωρισμένη ἐν πολλοῖς μουσικὴ φυσιογνωμία, ἓναν καλλιτέχνη μεγάλου διαμετρήματος ποὺ συνετέλεσε καθοριστικὰ στὴν ἀνανέωση τῆς ψαλτικῆς παράδοσης, στὴν ἐπαναφορὰ οὐσιαστικὰ τῆς Κωνσταντινούπολης στὸ μουσικὸ προσκένιο (μετὰ ἀπὸ μακρὰ περίοδο σιωπῆς), κατὰ τὸ λυκαυγὲς τοῦ 17^{ου} αἰῶνα».

Γεώργιος Ραιδεσπινὸς Β΄. Μὲ τὴ βοήθεια καὶ πάλι τοῦ καθηγητῆ Χαλδαιάκη παραθέτουμε ἐδῶ ἀπόσπασμα ἀπὸ σημειώματα τοῦ Μ. Γεδεῶν: «Ὁ τελευταῖος πρωτοψάλτης, ὁ παρὰ τῶν γηραιότερων ἐπαινούμενος ὡς “ὁ τελευταῖος τῶν ἐλλή-

Ὁ πρωτοψάλτης Γεώργιος Ραιδεσπινὸς Β΄.
Προέλευση φωτογραφίας: orthodoxia.info (τελευταία πρόσβαση 14/12/2021).

Ἡ ᾄδεια τοῦ Ὑπουργείου τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τῆς Ὁθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ Πεντηκοσταρίου τοῦ Γεωργίου Ραιδεσπινοῦ.

Προέλευση φωτογραφίας: Γεώργιος Δροσάκης, Γεώργιος Ραιδεσπινὸς ὁ Β΄ Πρωτοψάλτης τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας 1833-1889, μεταπτυχιακὴ ἐργασία, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου, 2020 (τελευταία πρόσβαση 14/12/2021).

νων", διατηρήσας τὸ σεμνὸν πατριαρχικὸν ὕψος, ἦν ὁ Γεώργιος Εὐστρατιάδης, ὁ Ραιδεσπινὸς κοινότερον λεγόμενος, ἀπὸ τοῦ 1863 λαμπαδάριος, ἀπὸ τοῦ 1871 πρωτοψάλτης. Ἐλέγετο μαθητὴς τοῦ **πρωτοψάλτου Κωνσταντίνου**. Ἐγεννήθη, καθὼς ἔμαθον, τῷ 1830, ἀπεβίωσε τῇ 6^ῃ Αὐγούστου 1889. Ἐψαλλε κατὰ καιροὺς εἰς τέσσαρας ἢ πέντε τῶν ἐπιφανεστέρων ναῶν τῆς Πόλεως, τελευταῖον δὲ εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον Τζιβαλίου. Ἐνθυμούμαι πὼς συνέρρεον πανταχόθεν πλήθη ἕν' ἀκούσῳ τὸν Ραιδεσπινόν· καὶ ἔν' ἔτι· ἅμα ἤκουσαν οἱ μικρασιᾶται ξυλέμποροι τὴν εἰς Τζιβαλί πρόσληψιν αὐτοῦ καὶ εὐθὺς ἀπέστειλαν δωρεὰν τὰς πρὸς ἐπίστροφιν τῶν μαρμάρων τοῦ ναοῦ μεγάλας σανίδας, θαυμασίως διατρανοῦντες τὴν ἀγάπην καὶ μεγάλην αὐτῶν τιμὴν πρὸς τὸν ἀθάνατον μουσικοδιδάσκαλον». Τὸ μελουργικὸ ἔργο τοῦ μεγάλου αὐτοῦ δασκάλου εἶναι πολὺ πλούσιο καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀναφερθῶμε σὲ αὐτό.

Οἱ Ἀδριανουπολίτες

Ἀθανάσιος ἐκ Τορνόβου Ανδριανουπόλεως, Πατριάρχης Κων/λεως ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως (16^{ος} αἰῶνας) / **Ἀθανάσιος ὁ Ἀμηνῶς**, Μητροπολίτης Αδριανουπόλεως καὶ Πατριάρχης (1709-1711).

Ἅγιος Κύριλλος Ἀδριανουπολίτης, Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ὁ Ἐθνομάρτυς καὶ Ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας μας, μία ἀπὸ τὶς πιὸ σημαντικὲς προσωπικότητες στὴν ἱστορία τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, καθὼς παρὰ τὶς ἀρχικὲς ἐπιφυλάξεις του, τελικὰ ὑπῆρξε τὸ κύριο στήριγμα τῆς προσπάθειας τῶν τριῶν μεγάλων δασκάλων **Χρυσάνθου**, Ἀρχιμανδρίτου τότε, καὶ μετέπειτα Μητροπολίτου Δυρραχίου, **Γρηγορίου Λαμπαδαρίου**, μετέπειτα Πρωτοψάλτου τοῦ Πατριαρχείου, καὶ **Χουρμουζίου** τοῦ μετέπειτα Χαρτοφύλακος. Πλούσιο εἶναι ἐπίσης καὶ τὸ Μουσικὸ, Κωδικογραφικὸ κ.λπ. ἔργο του.

Ἀνέστης Χανεντὲς (†1858) ὁ Ἀδριανουπολίτης. Μαθητὴς τοῦ **Θεοδώρου Φωκᾶ** ἕως καὶ ἓνας ἐκ τῶν σημαντικότερων ἐκπροσώπων τῆς «Κλασικῆς Ὁθωμανικῆς Μουσικῆς», μὲ πλούσιο συνθετικὸ

ἔργο τόσο στὸν χώρο τῆς κοσμικῆς μουσικῆς, ὅσο καὶ στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ. Περίφημα εἶναι τὰ ὀκτὼ ἀργὰ Δογματικὰ Θεοτοκία, τὰ ὁποῖα εἶχα τὴν εὐλογία νὰ μελετήσω πρὶν ἀρκετὰ χρόνια.

Ἀντώνιος Λαμπαδάριος ὁ Ἀδριανουπολίτης (†1828). Λαμπαδάριος τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ (1822-1827), ἀνεψιὸς τοῦ **Κυρίλλου τοῦ Β΄** Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, καλλίφωνος ψάλτης, γνώστης τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας γραφῆς μὲ πλούσιο μελουργικὸ ἔργο.

Δημήτριος Παπαγεωργίου Ἀδριανουπολίτης. Ἐψαλλε στὴν Ἀθήνα στὰ τέλη τοῦ 19^{ου} αἰῶνα.

Μιχαὴλ Δράκος Ἀδριανουπολίτης / **Νικόλαος** Ἀδριανουπολίτης.

Παναγιώτης Στεφανίδης Ἀδριανουπολίτης. Ἀπὸ διηγήσεις μαθητῶν του γνωρίζουμε ὅτι ὑπῆρξε Πρωτοψάλτης στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἀγίου Μηνᾶ Θεσσαλονίκης. Κατὰ τὴν ἀπελευθέρωση (1912) ἔψαλλε ὡς Πρωτοψάλτης στὴν ἐπίσημη Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει, παρουσία τοῦ Μητροπολίτου, τοῦ Βασιλέως. Στὸν Ναὸ Ἀγίου Γεωργίου Κομοτηνῆς ἔψαλλε ἀπὸ τὴν Κατοχὴ μέχρι τὸ 1964 καὶ ἄφησε σπουδαῖο μουσικὸ καὶ διδακτικὸ ἔργο καὶ μεγάλο ἀριθμὸ μαθητῶν του ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ πρωτοψάλτες καὶ μουσικολογίστατο Κληρικοί.

Οἱ Ἀγχιαλίτες

Γαβριήλ Ἱερομόναχος / **Γεννάδιος** καὶ **Κωνσταντίνος**.

Οἱ Αἰνεῖτες

Γεώργιος / **Θεόδουλος** μοναχὸς Ἀγιορείτης / **Σταυράκης Γρηγοριάδης**, γνώστης τῆς ἐξωτερικῆς μουσικῆς. Ἐπαίξε θρακικὴ λύρα, ἔψαλλε σὲ πολλοὺς ναοὺς, καὶ ἀπὸ Λαμπαδάριος τοῦ Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων στὸ Πέραν ἔγινε Πρωτοψάλτης, ἐνῶ δυσκολεύτηκε νὰ προσαρμοσθεῖ στὸ Πατριαρχικὸ ψαλτικὸ ὕψος τῆς Κωνσταντινούπολης.

Οἱ Βιζυνοὶ

Γρηγόριος καὶ **Ἰωακείμ** (1713-1717) **Σαλαμπάσης**, ἐπίσκοπος Βιζύης (1670-1720).

Οἱ Γανοχωρεῖτες

Ἄνθιμος Γανοχωρίτης, Παῖσιος ἱερομόναχος ἐκ χώρας τοῦ Γάνου (σημείωση στὸν Κώδικα 385 Δοχειαρίου: «ὑπάρχει ἐμοῦ Παΐσιου Ἱερομονάχου τοῦ Ρίγα ἐκ χώρας τοῦ Γάννου 1774 Αὐγούστου η», Γεώργιος πρωτοψάλτης Γάνου καὶ Κύριλλος Γάνου καὶ Χώρας.

Οἱ Ἡρακλεῖτες ἢ Ἡρακλεινοὶ

Γεράσιμος Κανελίδης Διάκονος ἀπὸ τὴν Τυρολόη Ἡρακλείας (1835-1880), ψάλτης στὴν Κωνσταντινούπολη, στὴ Σμύρνη καὶ στὴ Βλαχία / Διονύσιος Ἡρακλείας / Ἑμμανουὴλ Ἡρακλεινός.

Οἱ Μαδυτινοὶ

Θεόφιλος Μαδυτινὸς καὶ Κοσμάς Μαδυτινός, ἐπίσκοπος Πελαγωνίας, πολυγραφότατος μελουργὸς μὲ ἰδιαίτερα ἔνθετο μουσικὸ ὅφος, ἐξέδωσε τὸ πολὺ ἀξιόλογο μουσικὸ ἔργο μὲ τίτλο «Ποιμενικὸς αὐλὸς» / Νεκτάριος ἐκ Μαδύτου.

Χρῦσανθος Προύσης Μαδυτινός, μὲ μεγάλη μουσικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ προσωπικότητα. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Χρῦσανθος μὲ καταγωγή ἀπὸ τὴ Μάδυτο, γεννήθηκε τὸ 1770. Σπούδασε βυζαντινὴ μουσικὴ καὶ δίδαξε ἐκκλησιαστικὴ ψαλμωδία στὴν Κωνσταντινούπολη ἀπὸ τὸ 1815. Χειροτονήθηκε Ἀρχιεπίσκοπος Δυρραχίου τὸ 1845. Ἀπεβίωσε τὸ 1846 στὴν Προύσα. Ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἀνανεωτὲς τῆς βυζαντινῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς. Δημοιούργησε νέα μέθοδο γραφῆς τὸ 1814. Ἀρχικὰ ὑπῆρξαν ἀντιδράσεις γιὰ τὴ νέα μέθοδο καὶ ὁ Χρῦσανθος ἐξορίστηκε στὴν πατρίδα του Μάδυτο, ὡς νεωτεριστὴς καὶ δυτικιστὴς. Εἶχε βαθειὰ γνώση καὶ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ τῆς Δυτικῆς Μουσικῆς. Μετὰ ἀπὸ ἓνα τυχαῖο περιστατικὸ μὲ τὸν Μητροπολίτη Ἡρακλείας Μελέτιο, ἀποκαταστάθηκε καὶ ἐπέστρεψε στὴν Πόλη, ὅπου καὶ μὲ τὴν στήριξη τοῦ Πατριάρχου Ἀγίου Κυρίλλου ἐγκρίθηκε τὸ 1814 ἀπὸ τὴν Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδο ἡ νέα μέθοδος καὶ ἀποφασίσθηκε ἡ ἐπανίδρυση καὶ λειτουργία (1815) τῆς Δ΄ Πατριαρχικῆς Μουσικῆς Σχολῆς, ὅπου μαζὶ μὲ τὸν Γρη-

γόριο καὶ Χουρμούζιο δίδαξαν μέχρι τὸ 1820, ὅποτε καὶ διακόπηκε ἡ λειτουργία τῆς Σχολῆς. Περιήγημα τὸ «Θεωρητικὸ Μουσικὸ» ἔργο του, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ ἀκόμα καὶ σήμερα σημεῖο ἀναφορᾶς στὴν Μουσικὴ Ἐπιστῆμη.

Οἱ Σαρανταεκκλησιῶτες

Ἀφεντούλης, Γεώργιος καὶ Κωνσταντῖνος Σαββόπουλος, Α΄ Δομέστικος ἀπὸ Σαράντα Ἐκκλησίες.

Διάφοροι

Γεώργιος Πρωτοψάλτης Φιλιππουπόλεως. Ἦκμασε γύρω στὰ μέσα τοῦ 19^{ου} αἰῶνα. Στὰ 1846 στὴν Κωνσταντινούπολη ἐξέδωσε τὴν «Μουσικὴ Ἀνθολογία» ὑπὸ τὴν ἐπιστασία τοῦ τότε Λαμπαδαρίου καὶ μετέπειτα Ἰωάννου Πρωτοψάλτου, μὲ ἔργα διαφόρων δασκάλων. Ὁ ἴδιος συνέθεσε δικά του ἔργα, ὅπως ἓνα περιώνυμο «Ἄξιον ἐστί». Ἐπίσης, ὀρισμένα ἔργα τοῦ Πέτρου Ἐφεσίου ἐκδόθηκαν στὸ ὄνομά του, ἐπειδὴ ὁ Γεώργιος ἀνέλυσε τὴν γραφὴ τοῦ Πέτρου καὶ μετέγραψε στὴ νέα γραφὴ αὐτὰ τὰ μαθήματα.

Ἰγνάτιος μοναχὸς Θασίτης, Παῦλος μοναχὸς Θάσιος, Γεώργιος Ἀγγελίδης Ταγκὸς ὁ Θράξ, Γρηγόριος Ἱερομόναχος Σηλυβρίας, Θεόδουλος Ἱερομόναχος, Θεόδωρος δομέστικος Καλλικρατείας, Θεόδωρος Γλαβὰς Πρωτοψάλτης Γρατζιανῆς καὶ Μαρωνείας (14^{ος} αἰ.) καὶ Νοτάριος, Κωνσταντῖνος Θαλλίδης ἀπὸ τὴν Σωζόπολη (†1867), Ἀγιαννανίτης μοναχὸς ὁ Θράξ, Μανουὴλ χαρτοφύλαξ Ξανθινός, Θεοδόσιος Γεωργιάδης (1878-1962) ἀπὸ τὸν Πύργο τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας.

Παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρεῖτε γιὰ τὸ ὅτι σᾶς ἀναγκάζω πολλὰκις νὰ μὲ ἀντέχετε καὶ νὰ μὲ ἀνέχεστε. Νὰ μὲ συγχωρεῖτε καὶ γιὰ τὸν σκανδαλισμὸ ποὺ προκαλῶ πολλὰς φορὲς μέσα ἀπὸ τὴν ὅλη παρουσία μου καὶ τὶς συμπεριφορὲς μου. Παρακαλῶ ἐπίσης νὰ θυμάστε στίς προσευχές σας καὶ ἐμένα τὸν ἑλεεινὸ καὶ ἀνάξιμο.

Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἔχει ὅλους καλά.

Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις

Ἐπιμέλεια: Ἱεροδιάκονος Ἰάκωβος Μαλακούδης

Πνευματικὴ κίνηση Ὁκτώβριος-Δεκέμβριος 2021

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΣΥΝΑΞΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΤΗΣ ΓΟΡΓΟΕΠΗΚΟΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς τῆς Παναγίας Γοργοεπηκόου στὴν Ἱερὰ Μονὴ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Πανδρόσου. Πιὸ πρὶν χοροστάτησε στὸν πανηγυρικό Ἑσπερινὸ στὸ Ἱερὸ Παρεκκλήσιο Ἁγίου Ἰωάννου Δαμασκνοῦ τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως ἐν ὧσφι τῆς ἑορτῆς τοῦ Ὁσίου Θεοφύρου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Κουκουζέλη.

Ὁ Ποιμενάρχης μας κ. Παντελεήμων ἱερούργησε στὸ Ἱερὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Μουσικοῦ Σχολείου Κομοτηνῆς καὶ ἐκήρυξε τὸν Θεῖο Λόγο στοὺς διδάσκοντες καὶ στοὺς διδασκόμενους, οἱ ὅποιοι παρευρέθηκαν σύσσωμοι καὶ συμμετεῖχαν συμπροσευχόμενοι στὴ Θεία Λειτουργία.

ΕΟΡΤΗ ΟΣΙΟΥ ΡΩΜΑΝΟΥ ΤΟΥ ΜΕΛΩΔΟΥ

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΟΥ

Ὁ Μητροπολίτης μας χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸ Ἱερὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου Ὑφαντῶν. Τὸ πρῶτ' ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίας

Παρασκευῆς Κομοτηνῆς, ὅπου ἐκήρυξε τὸν Θεῖο Λόγο καὶ ἐτέλεσε Ἀρτοκλασία καὶ εὐχήθηκε σὲ ὅλους τοὺς παρευρισκόμενους δικαστικούς λειτουργοὺς ὁ Ἅγιος Διονύσιος νὰ τοὺς ἐνδυναμώνει καὶ νὰ τοὺς χαριτώνει στὸ ἔργο τους.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς μετέβη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων γιὰ νὰ τελέσει τὸν ἀγίασμό γιὰ τὴν ἔναρξη τῶν μαθημάτων τοῦ Κοινωνικοῦ Φροντιστηρίου τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως, παρουσία καθηγητῶν καὶ μαθητῶν.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΓΟΝΕΩΝ, ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὸν ἀγίασμό γιὰ τὴν ἔναρξη τῶν μαθημάτων στὴ Σχολὴ Γονέων, στὴ Σχολὴ τῆς Βυζα-

ντινῆς Μουσικῆς καὶ στὸ Ἑργαστήριο Παραδοσιακῶν χορῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἀναφερόμενος στοὺς διδάσκοντες καὶ στοὺς διδασκόμενους, εὐχήθηκε νὰ ὑλοποιηθεῖ καὶ νὰ ἐπιτευχθεῖ κάθε στόχος καὶ κάθε προσδοκία μὲ τὴν Χάρη τοῦ Πανάγαθου Θεοῦ.

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΑΡΤΕΜΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὴν παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τὸν Ἑσπερινὸ στὸ πανηγυρίζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο Ἁγίου Ἀρτεμίου

στὸν αὐλαιο χώρῳ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Μεγάρου Κομοτηνῆς. Τὸ πρῶτὶ προεξήρχε τῆς Δοξολογίας στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, προστάτου τῆς Ἑλληνικῆς

Ἀστυνομίας. Ἀμέσως μετὰ μετέβη στὴ Σχολὴ Ἀστυφυλάκων Κομοτηνῆς γιὰ νὰ εὐλογήσει τοὺς ἄρτους καὶ νὰ εὐχηθεῖ τὰ δέοντα στὴ Διοίκηση τῆς Σχολῆς καὶ πρὸς τοὺς ἐκπαιδευόμενους.

Η ΑΡΧΑΙΟΠΡΕΠΗΣ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΥ

Στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς μετέβη ὁ Σεβασμιώτατος γιὰ νὰ τελέσει τὴν ἀρχαιοπρεπῆ Θεία Λειτουργία τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, πρῶτου

Ἱεράρχου Ἱεροσολύμων, πλαισιούμενος ἀπὸ τοὺς Ἱερεῖς καὶ τοὺς Διακόνους τῆς Μητροπόλεως, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς καὶ τέλεσε τὴν εἰς Διάκονον χειροτονία τοῦ εὐλαβεστάτου Σπυρίδωνος Οἰκονόμου. Πρὶν τὴν ἀπόλυση ὁ Μητροπολίτης μας τέλεσε τὸ μνημόσυνο τῶν Ἑθνομαρτύρων Κληρικῶν.

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΥΡΟΒΛΗΤΟΥ

Κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ χοροστάτησε ὁ Μητροπολίτης μας κ. Παντελεήμων στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Δημητρίου Νέας Σάντας καὶ ἐν συνεχείᾳ μετέβη στὸν Ἱερὸ Προσκυνηματικὸ Ναὸ Ἀγίου Δημητρίου Κασσιτερῶν. Τὸ πρῶτὶ χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου καὶ τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Δημητρίου Ὑφαντῶν.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ Η ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ 1940

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸ Ἱερὸ Παρεκκλήσιο τῆς Ἀγίας Σκέπης τοῦ Στρατοπέδου Ταγματάρχου Ἰωάννου Κούρδαλου, στὴ Νέα Καλλίστη. Τὸ πρῶτὶ ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Μετὰ τὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας προεξήρχε τῆς ἐπίσημου Δοξολογίας τῆς Ἑθνικῆς Ἑορτῆς. Ἀμέσως μετὰ μετέβη στὸ Ἱρῶν τῆς Πόλεως, ὅπου ἀνέπεμψε ἐπιμνημόσυνη δέση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν πατέρων καὶ τῶν ἀδελφῶν μας, οἱ ὅποιοι ἀγωνίστηκαν γιὰ τὴν Ἐλευθερία τῆς Πατρίδος κατὰ τὸ Ἔπος τοῦ 1940.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ ΚΥΡΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

Ὁ Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ τέλεσε τὸ ἑννεαετὲς μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ προκατόχου του. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς Θείας Λειτουργίας προέστη τῆς ἐπιμνημόσυνης δέσσης ἐνώπιον τοῦ μνήματός του ποὺ βρίσκεται στὸν αὐλαιο χώρο τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΕΟΡΤΗ ΟΣΙΟΥ ΔΑΒΙΔ ΤΟΥ ΕΝ ΕΥΒΟΙΑ

Ὁ Ποιμενάρχης μας κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στὸ πανηγυρίζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο Ὁσίου Δαβὶδ Προσκυνητῶν. Τὸ πρωτὶ ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Τρύφωνος Κομοτηνῆς, ὅπου φυλάσσεται τεμάχιο ἱεροῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΝΕΑΣ ΑΝΔΡΙΑΝΗΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τῶν Ἑγκαίνιων στὸν Ἱερὸ Ναὸ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Νέας Ἀνδριανῆς. Τὴν ἐπομένη τέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Νέας Ἀνδριανῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ προέστη τῆς Ἀρχιερατικῆς Θείας Λειτουργίας.

ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΩΝ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΓΑΒΡΙΗΛ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΥΡΑΝΙΩΝ ΤΑΓΜΑΤΩΝ

Στὴν Ἀκολουθία τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ χοροστάτησε ὁ Σεβασμιώτατος στὸν Ἱερὸ Ναὸ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Ξυλαγανῆς. Τὸ πρῶν λειτουργήσῃ στὸν Πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Λοφαρίου.

Έν συνεχεία, μετέβη στη 2^η Μοίρα Σταθμοῦ Ἐλέγχου καὶ Προειδοποίησης (ΜΣΕΠ) Μαρώνειας, ὅπου προέστη τῆς ἐπίσημου Δοξολογίας, πλαισιούμενος ἀπὸ τὸν Ἱερό Κλῆρο, τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ τοὺς πολιτικοὺς ἄρχοντες τοῦ τόπου.

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ, ΤΟΥ ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ, ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

Κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ, ὁ Σεπτὸς μᾶς Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στὸ Πανηγυρίζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο Ἁγίου Νεκταρίου Ξυλαγανῆς. Τὴν κυριώνυμὴν ἡμέρα, ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Ξυλαγανῆς.

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας προέστη τῆς Ἱερᾶς Ἀγρυπνίας στὸ πανηγυρίζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο Ἁγίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου Ἀσωμάτων.

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΜΗΝΑ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στὸ πανηγυρίζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο Ἁγίου Μηνᾶ τῆς Μονάδος Φροντίδος Ἑλικοιωμένων Κομοτηνῆς.

Η ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ὁ Μητροπολίτης μας κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στὴν πανηγυρίζουσα Ἱερὰ Μονὴ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Πανδρόσου. Τὸ πρῶνι χοροστάτησε στὸν Ὅρθρο καὶ προεξῆρχε τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ὅπου καὶ ἐτέλεσε τὴν εἰς Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου Σπυρίδωνος Οἰκονόμου. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας προέστη

τῆς Δοξολογίας τῆς Ἡμέρας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΣΟΦΟΥ

Τὴν ἐσπέρα, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς προεξῆρχε τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίας Αἰκατερίνης Ἰμέρου.

ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΠΑΦΛΑΓΟΝΟΣ

Τὴν ἐσπέρα, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ

καὶ ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς προεξῆρχε τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Στυλιανοῦ Κομοτηνῆς, ὅπου καὶ τέλεσε τὴν εἰς Ἀναγνώστην Χειροθεσία τοῦ κ. Νικόλαου Κουλτούκη.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΟΥ

Ὁ Μητροπολίτης μας χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στοῦ Πανηγυρίζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο Ἁγίου Πορφυρίου τοῦ Καυσοκαλυβίτου τῆς ἐνορίας Ἁγίου Στυλιανοῦ Κομοτηνῆς.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΩΝ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Παντελεήμων μετέβη στοῦ Ἀρχηγεῖο τῶν Πυροσβεστικῶν Ὑπηρεσιῶν Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης καὶ ἐτέλεσε τὸν ἀγιασμό τῶν Ἀποκαλυπτηρίων τοῦ Μνημείου Πεσόντων Πυροσβεστῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀνέπεμψε Ἐπιμνημόσυνη Δέση ὑπὲρ τῶν ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τῶν πεσόντων ἐν ᾧρα καθήκοντος Πυροσβεστῶν, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΑΣ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

Τὴν ἐσπέρα ὁ Ποιμενάρχης μας χοροστάτησε στὴν ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ

στο έορτάζον Παρεκκλήσιο του Όσιου Ιωάννου του Δαμασκνού στο Πνευματικό Κέντρο της Ιερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς. Ἀκολούθως, μετέβη στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίας Βαρβάρας Κομοτηνῆς, ὅπου ἐτέλεσε τὸν Πανηγυρικό Ἑσπερινό. Ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς

ἱερούργησε στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίας Βαρβάρας Κομοτηνῆς. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, προέστη τῆς Ἐπισήμου Δοξολογίας πρὸς τιμὴν τῆς Ἀγίας Βαρβάρας, τῆς προστάτιδος τοῦ Πυροβολικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ, ὁ Σεβασμιώτατος μετέβη στὸ μνημεῖο τοῦ προκατόχου του, κυροῦ Δαμασκνοῦ, ὅπου τέλεσε καὶ Μνημόσυνο στὴ μνήμη του.

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΥΡΩΝ ΤΗΣ ΛΥΚΙΑΣ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

Τὴν ἐσπέρα ὁ Μητροπολίτης μας χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ ὁ Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στὸ Πανηγυρίζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο Ἀγίου Ἐλευθερίου ἐντὸς τοῦ Σωφρονιστικοῦ Ἰδρύματος Κομοτηνῆς.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Νικολάου Ἀσωμάτων. Τὸ πρῶν χοροστάτησε στὸν Ὅρθρο καὶ προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Νικολάου Ἰάσμου. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ἐτέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέηση γιὰ τοὺς πεσόντες Ἰασμιῶτες κατὰ τὴν μάχη τοῦ Πόγραδες, τὴν 6^η Δεκεμβρίου 1940.

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΡΙΜΥΘΟΥΝΤΟΣ

Τὸ πρῶν τῆς Κυριακῆς ὁ Μητροπολίτης μας κ. Παντελεήμων ἱερούργησε στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Σπυρίδωνος Μωσαϊκοῦ.

Ὁ Μητροπολίτης μας κ. Παντελεήμων τέλεσε τὸν ἀγιασμό γιὰ τὴν ἑναρξη τῶν ἐπιμορφωτικῶν σεμιναρίων «Πτυχές τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821» σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ἰδρυμα Ποιμαντικῆς Ἐπιμορφώσεως τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, στὸ ὁποῖο συμμετέχουν κληρικοὶ καὶ λαϊκοί. Ὁ ἀγιασμός τελέστηκε στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου Κομοτηνῆς. Ὁ Σεβασμιώτατος ἀππύθυνε εὐχαριστίες στὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμο Β΄, πρόεδρο τῆς Δ.Σ τοῦ Ι.Π.Ε, πρὸς τὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη Θεολόγο Ἀλεξανδράκη, ἀναπληρωτὴ διευθυντὴ τοῦ Ι.Π.Ε καὶ σὲ ὅλους ὅσους, κληρικοὺς καὶ

λαϊκούς, θὰ συμμετέχουν καὶ θὰ παρακολουθήσουν τὰ ἐπιμορφωτικά σεμινάρια. Τέλος, τόνισε τὴ σημασία πού ἔχουν τὰ ἐπιμορφωτικά σεμινάρια στὴν κατάρτιση, στὴν παροχὴ καὶ στὴν ἀπόκτηση ἀπαραίτητων πνευματικῶν ἐφοδίων τόσο γιὰ τοὺς κληρικοὺς ὅσο καὶ γιὰ τοὺς λαϊκοὺς.

ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΤΡΙΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΕΝ ΚΑΜΙΝΩ, ΠΡΟΣΤΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στὸ πανηγυρίζον Ἱερὸ Παρεκκλήσιο Τριῶν Παίδων ἐν Καμίνω, τὸ ὁποῖο βρίσκεται στὸν αὐλίο χωρὶς τῆς Περιφερειακῆς Πυροσβεστικῆς Διοίκησης Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης. Ἐν συνεχείᾳ, τέλεσε ἀρτοκλασία καὶ ἐκήρυξε τὸν Θεῖο Λόγο, εὐχόμενος τὰ δέοντα στὴ Διοίκηση καὶ σὲ ὅσους ὑπηρετοῦν στὸ Πυροσβεστικὸ Σῶμα Ἑλλάδος. Ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς προέστη τῆς Δοξολογίας στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, παρουσία τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχόντων τοῦ τόπου.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου καὶ προεξήρχε τῆς Θείας Λειτουργίας, στὸν Ἱερὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μαρωνείας, τὴν παλαιὰ ἔδρα Μητροπόλεως.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στὸν Ὁρθρο καὶ στὶς Μεγάλες Βασιλικές Ὦρες τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἐν συνεχείᾳ τέλεσε τὴν Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Γεωργίου Κομοτηνῆς. Κατόπιν, ὁ Σεβα-

σμιώτατος δέχθηκε στὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὴν ἐπίσκεψι Συλλόγων, Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ παιδιῶν τὰ ὁποῖα ἀπέδωσαν τὰ παραδοσιακὰ κάλαντα.

Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τῶν Χριστουγέννων στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Τρύφωνος Κομοτηνῆς, ὅπου καὶ ἐκήρυ-

ξε τὸν Θεῖο Λόγο, εὐχόμενος στὸν Κλῆρο καὶ στὸν Λαὸ τῆς Ἀκριτικῆς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς, Καλὰ καὶ Εὐλογημένα Χριστουγέννα, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη νὰ δεσπόζουν στὶς καρδιές ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Τὸ πρωὶ τῆς κυριώνυμης ἡμέρας χοροστάτησε στὸν Ὅρθρο καὶ ἐν συνεχείᾳ προεξῆρχε τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ὁ Σεπτὸς μας Ποιμενάρχης κ. Παντελέμων ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς.

**Δοξολογία ἐπὶ τὴν ὑποδοχὴ τῆς Θαυματουργοῦ εἰκόνης τῆς Παναγίας
«Ἐλπίς Χριστιανῶν» καὶ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ Λαβάρου
τῆς Ἐπαναστάσεως ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Λαύρας**

Παρασκευή, 19 Νοεμβρίου 2021

Ὁ Σεβασμιώτατος ὑποδέχθηκε τὴν Εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου «Ἐλπίς Χριστιανῶν» ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ ἀντίγραφο τοῦ Λαβάρου τῆς Ἐπαναστάσεως ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Λαύρας. Στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου ὁ Μητροπολίτης μας κ. Παντελεήμων, πλαισιούμενος ἀπὸ τὸν Ἱερὸ Κλῆρο, τοὺς στρατιωτικούς καὶ πολιτικούς ἀρχόντες τοῦ τόπου, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς

Μητροπόλεως. Το λάβαρο μετέφερε ὁ Πανοσιολογιώτατος Καθηγούμενος τῆς Μονῆς, Ἀρχιμανδρίτης Ευσέβιος, μὲ τὴν ἄδεια τοῦ Μητροπολίτη Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἱερώνυμου. Στὴ Δοξολογία ποὺ ἀκολούθησε, προεξῆρχε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγος, συνευχομένων τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Θεοκλήτου καὶ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος.

Στη συνέχεια ακολούθησε έσπερίδα στο Μέγαρο Μουσικής Κομοτηνής με θέμα «Ο Μητροπολίτης Μαρωνείας και Κομοτηνής και η προσφορά του στον αγώνα του 1821».

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Την Τετάρτη
Κ.Κ. Κορινθίας
Αριθμός Άδειας

ΚΩΔΙΚΟΣ 280005